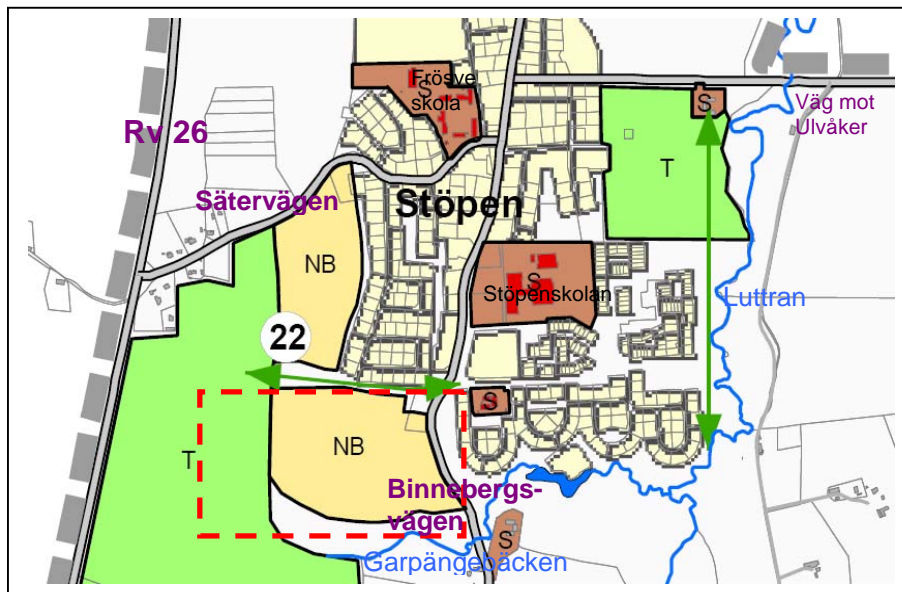

Planprogram för Björkebacken

Inledning

Översiktsplanen

En revidering av Skövde kommuns översiktsplan, vid namn "Översiktsplan 90 Skövde kommun" pågår. Den första etappen i revideringsarbetet "Framtidsplan Skövde 2015 – En fördjupning av översiktsplanen för tätorterna Skövde, Skultorp och Stöpen" antogs av kommunfullmäktige 2005-01-31. Framtidsplanen pekar på behovet av att finna områden som är lämpliga för nya bostäder, då efterfrågan i dagsläget är större än tillgången på nya bostadstomter. Ett av de områden som föreslås i Framtidsplanen är benämnt nr 22 Västra Stöpen, och är beläget söder och väster om det befintliga villaområdet, på västra sidan av Binnebergsvägen. Området som beskrivs i framtidsplanen omfattar två nybyggnadsområden.

Figur 1. Ur Framtidsplanen 2015. Björkebackens område markerat

I Skövdes översiktsplan Framtidsplanen, anges följande riktlinjer för fysisk planering av de två områdena som ska vara vägledande men inte bindande för den fortsatta planprocessen:

- Området är lämpligt för villabebyggelse
- Sätervägen bör kompletteras med en parallell gång och cykelväg.
- Grönstråk markerat med grön pil på markanvändningskartan i Framtidsplanen ska beaktas (se figur 1).

- Gångstråk ska finnas mellan det befintliga och det nya bostadsområdet.

Av de två bostadsområden som anges i Framtidsplanen kommer det södra (se figur 1) att vara det som först bebyggs. Planprogrammet kommer därför att inrikta sig på detta område. Nybyggnadsområdet kommer att delas upp i bebyggelseetapper där varje etapp kommer att få en egen detaljplan. Den första detaljplaneetappen kommer att avse tomter i planområdets nordöstra del, närmast Binnebergsvägen. Tomterna beräknas vara byggklara under våren 2007.

Planförslag för Björkebacken

Plan- och exploateringsområde

Området för nya bostäder är beläget i södra delen av Stöpen, väster om Binnebergsvägen. Till huvudsaklig del består det av skogsmark, men omfattar också en mindre del åkermark. Marken sluttar mot öster med omväxlande starkare och svagare sluttningspartier. Planområdets sydöstra del som omfattar åkermark vid Binnebergsvägen, är områdets plattaste parti. Nivåskillnaderna inom planområdet är ca 24 m och varierar mellan +109 och + 85 m.

Avgränsningen av planområdet framgår av bilaga 1. I norr avgränsas området av ett befintligt villaområde och i öster av Dunshults villaområde. I väster finns lövskog med motionsspår. Söder om området löper Garpängebäckens ravin i väst-östlig riktning. I sydöstra delen finns åkermark som ägs av kommunen och som kommer att gränsa till kommande bebyggelse.

Ingen del av planområdet är detaljplanelagt tidigare.

Det område som ska bebyggas ligger inom fastigheten Stångesäter 2:1 som ägs av Skövde kommun. I planområdet ingår också del av fastigheten Dunshult 1:1.

Planerad bebyggelse

I förhållande till översiktsplanen Skövde 2015, har en justering av föreslaget nybyggnadsområdet skett. I stället för bebyggelse i de sydvästra delarna så som föreslagits i Framtidsplanen (se figur 1), utökas villabebyggelsens utbredning mer åt väster (se skiss bilaga 2) så att den inte sträcker sig så långt söder ut.

Planområdet är avsett för småhus, omfattande ca 67 nya tomter (se bilaga 2) med en storlek på ca 1000-1200 m², vilka kommer att tillhandahållas genom kommunens tomtkö. Som ett alternativ till friliggande hus kan även radhus eller annan grupphusbebyggelse bli aktuell. Hus med källare kommer inte att tillåtas. Suterängshus kan bli aktuella i områden där markens lutning medger detta. Bilparkering sker enskilt på respektive tomtmark.

Skövde kommun föreslås bli huvudman för allmän platsmark inom planområdet.

Befintlig bebyggelse

Inom planområdet finns fastigheten Björkebacken 1:2 som är en småhusfastighet.

Omgivande bebyggelse

Bebyggelse vid Rödegårdsvägen

Norr om planområdet vid Rödegårdsvägen och Stångsättersgatan ligger villabebyggelse i 1-1,5 plan.

Söder om planområdet ligger jordbruksfastigheten Björkebacken 1:1. Öster om Binnebergsvägen ligger bostadsområdet Dunshult med villabebyggelse. Enligt planbestämmelserna för detta område medger planen en högsta byggnadshöjd av 4,5 m.

Öster om Binnebergsvägen och söder om Dunshultsområdet ligger fastigheten Dunshult 1:4 som är ett gruppboende för psykiskt funktionshindrade med 5 lägenheter. Gruppboendet kommer under augusti 2006 att byta inriktning från vuxenboende till boende för ungdomar med psykiska funktionshinder. Merparten av ungdomarna är i åldrarna 20-25 men kan även omfatta barn från 16 år.

Grönstruktur

Mellan det befintliga bostadsområdet vid Rödegårdsvägen och Stångsättersgatan och det nya bostadsområde, går en gångstig i väst-östlig riktning som förbinder Binnebergsvägen med Sätervägen. Stigen förbinder också de sydöstra delarna av Stöpens samhälle (Dunshultsområdet) med skogspartierna i väster. I Skövdes översiktsplan "Framtidsplan 2015 – en fördjupning av översiktsplanen för tätorterna Skövde, Skultorp och Stöpen", redovisas stigen som ett viktigt grönstråk som ska bevaras (se figur 1).

Planområdet är i huvudsak beläget på skogsmark. En mindre del av exploateringsytan i områdets östra del utgör åkermark. Under hösten 2005 avverkades den granskog som växte på stora delar av planområdet. Utmed gångstigen i grönstråket kommer en 10-30 m bred remsa av lövskog att bevaras söder om stigen, som avgränsning mot det befintliga villaområdet i norr.

I den södra delen av planområdet finns möjligheter att inne i bostadsområdet skapa en grönyta som har förbindelse med ek- och hasselskogen i sydväst (se bilaga 2).

En del av det som i Framtidsplanen redovisas som tätortsnära natur finns i planområdets västra del (se bilaga 3) och kommer att tas i anspråk vid exploateringen. Den ek och hasselskog sydväst om planområdet som ursprungligen var tänkt att exploatera, har bedömts vara värdefull ur biologisk och upplevelsesynpunkt varför en mindre del av den tätortsnära naturen som är av mer trivial karaktär exploateras istället.

För att undvika kraftig beskuggning av tomter som ligger nära skogen i planområdets västra och södra delar, föreslås att en gallring görs där en del av vegetationen glesas ur så att en brynzon tillskapas. Denna gallring bör begränsas till ett område av 15 m utanför tomtgräns. Zonen föreslås utgöra allmän platsmark NATUR i den fortsatta handläggningen av detaljplaner. Utformning av gallringen ska ske i samverkan med kommunekologen.

På grund av att övervägande del av planområdet tidigare var granskog, finns mycket få lövträd som är intressanta ur bevarandesynpunkt. En översiktlig inventering av natur och vegetation värd att bevara bör dock göras senast i samband med upprättandet av detaljplanen. Vid den fortsatta planläggningen ska där så bedöms möjligt, karaktärsskapande element såsom stora solitära träd bevaras.

Man bör sträva efter att bevara ekar, träd med blomning och frukter/bär (t ex fågelbär, hagtorn, getapel, vildapel, oxel, och rönn), samt gamla grova träd av andra trädslag som är viktiga för den biologiska mångfalden t.ex. sälg. I andra hand sparas övriga ädellövträd.

Vegetation som ska bevaras ska säkerställas med en särskild bestämmelse i detaljplanen. I den fortsatta planerings- och projekteringsprocessen ska man se till att vegetation som ska bevaras skyddas från skador i form av jordkompaktering samt skador på rötter, stam och grenverk.

Utanför planområdets sydöstra del finns en större öppen åkermark. För närvarande finns ingen arrendator av marken. Området kommer att kräva någon form av skötsel via slåtter eller bete. Ett alternativ till slåtter är att området planteras med lövskog.

Ek och hasselskog som bevaras sydväst om planområdet

Västra delen av planområdet är idag beväxt med ung björkskog

Gångstigen mellan det befintliga och nya bostadsområdet bevaras.

Vy över planområdet mot söder

Rekreation

Goda förutsättningar för rekreation finns i närområdet. Stora lövskogsdominerade områden med höga naturvärden gränsar direkt till planområdet. Promenadstigar och ett elbelyst motionsspår finns i närområdet (se bilaga 3). De närliggande skogsområdena, skogsremsan intill gångstigen samt grönytan i södra delen av planområdet kan utnyttjas för spontanlek för barn.

Någon särskild lekplats med lekredskap kommer inte att iordningställas då kommunen av kostnadsskäl inte kan åta sig skötsel och drift av dessa. En större lekplats med lekredskap finns i parken vid Rödegårdsvägen, ca 500 m från planområdet. Flera mindre och större lekplatser finns öster om Binnebergsvägen inom 300-700 m avstånd fågelvägen. Vintertid brukar en isbana göras i ordning vid Frösveskolan.

Idrottsanläggning med idrottshall, fotbolls- och tennisplan finns vid Stöpensskolan, ca 600 m från planområdet

Trafik

Gator

Binnebergsvägen (väg 2931) ingår i det allmänna vägnätet med Vägverket som väghållare. All trafik till det nya bostadsområdet sker via infart från Binnebergsvägen (se bilaga 2).

Från Binnebergsvägen leder en uppsamlingsgata in i bostadsområdet till vilka angoringsgator i form av gatuslingor är kopplade. Endast uppsamlingsgatan förses med gångbana. Angöringsgatorna förses med vinge som innebär att gångutrymmet för fotgängare ligger i samma nivå som körbanan.

Gång- och cykelvägar

Inom planområdet planeras enkelt utformade gångstigar som förbinder lokalgatorna med gångstigen i grönstråket i norr. Det ska också ges möjligheter att nå naturmarken i söder genom gångstigar på några ställen.

För att ansluta det nya bostadsområdet till befintlig gång- och cykelvägssystem, finns behov av att anlägga en gång- och cykelbana mellan Dunshultsvägen och infarten till det nya bostadsområdet. Placering och utformning av cykelbanan får ske i samråd med Vägverket som är väghållare för Binnebergsvägen och utredas vidare i samband med arbetet med detaljplan.

Gångstigen i grönstråket som förbinder Binnebergsvägen med Sätervägen (se bilaga 3), kommer att få ökad betydelse som cykel och gångstråk då vissa av Läns trafikens bussar inte längre kommer att köra in i Stöpens centrum. Det bör då ges möjlighet att använda stigen året om för att nå busshållplatsen utmed väg 26 vid Sätervägen. I den fortsatta planeringsprocessen ska utredas om gångstigen behöver rustas upp.

I Framtidsplanen Skövde 2015 har också behov av gång- och cykelväg utmed Sätervägen in i Stöpens samhälle lyfts fram. För planprogrammet är denna fråga relevant för fotgängare och cyklister som vill nå busshållplatsen vid Stöpens norra infart från riksväg 26, vilka idag är hänvisade till att använda Sätervägen som saknar vägren. Att skapa en gång- och cykelväg utmed Sätervägen är en fråga för hela Stöpens tätort samt Vägverket som väghållare, varför frågan får behandlas skilt från detta planprogram.

Kollektivtrafik

Stöpen trafikeras av Västtrafiks busslinjer. Från Stöpen kan orterna Skövde, Mariestad, Timmersdala, Tidavad och Tidån nås med buss. Närmaste busshållplats är Stöpenskolan. Från och med 18/6 2006 kommer vissa ändringar i linjetrafiken att ske då bl.a. linje 500 som är direktbuss Skövde-Mariestad inte längre går in i Stöpen utan endast stannar vid riksväg 26 Stöpens norra infart. Linje 213 kommer även fortsättningsvis att angöra Stöpenskolan och kör även kvällar och helger. Avstånd till hållplatsen vid Stöpenskolan är ca 600 m. Hållplatsläget vid riksväg 26 kan antingen nås via Binnebergsvägen-Sätervägen (ca 2 km) eller via Rödegårdsvägen (ca 1,8 km). Befintlig gångstig norr om det nya bostadsområdet går också att använda för att ta sig till busshållplatsen vid väg 26, vilket medför en sträcka på ca 800 m. För att boende i det nya bostadsområdet ska kunna nå gångstigen på ett enkelt sätt, bör stigar på några ställen leda ut från bostadsområdet. Någon av dessa stigar, bör vara försedd med belysning och snöröjas på vintern.

Buller

Riksdagen har angivit riktvärden för en god miljö kvalitet avseende boendemiljö. Gränsvärdet för vägtrafikbuller inomhus i nybyggda bostäder är 30 dB(A) ekvivalent nivå (medelljudnivå) samt 45 dB(A) maximalnivå (momentan nivå) inomhus nattetid. Det högsta värdet utomhus får inte överstiga 55 dB(A) ekvivalent nivå vid fasad och 70 dB(A) maximalnivå vid uteplats i anslutning till bostad.

En preliminär bullerberäkning avseende vägtrafikbuller har gjorts för att se hur det nya bostadsområdet påverkas av buller från Binnebergsvägen respektive den lokalgata som föreslås förläggas i väst-östlig riktning och som ansluter till Binnebergsvägen.

Binnebergsvägen

Vid beräkningen har man utgått från Vägverkets senaste trafikmätning på väg 2931 Binnebergsvägen som utfördes 2001 i en punkt söder om Björkebacken 1. Vid mätningen uppmättes 1830 fordonsrörelser per dygn med en felmarginal på +/- 14%. Av 1830 fordonsrörelser utgjorde 5% tung trafik. Fordonshastigheten i bullerberäkningen uppgår till 50 km/h. Resultatet av beräkningen visar att gränsen för buller 55 dB(A) ekvivalent nivå invid fasad går vid 16 m från vägens mitt, samt att gränsvärdena för uteplats 70 dB(A) maximal nivå går vid 30 m från vägens mitt. Några gränsvärden avseende buller från Binnebergsvägen kommer inte att överskridas för tomterna i planområdet.

Buller från lokalgata

När planområdet är fullt utbyggt (67 tomter) beräknas detta generera ca 300 fordonsrörelser per dygn. Vid en bullersimulering med 300 fordonsrörelser per dygn och en fordons hastighet på 40 km/h resulterar beräkningen i att inga fastigheter riskerar att drabbas av buller överstigande 55 dB(A) ekvivalent nivå invid fasad.

Uteplatser i området närmast lokalgatan i de östra delarna bör dock inte placeras närmare än ca 12 m från vägens mitt för att inte riskera att överskrida 70 dB(A) maximal nivå, (se bilaga 6). För att undvika bullerproblem finns en rad åtgärder fastighetsägaren kan vidta, t.ex placera uteplatser åt tysta sidor, låta garage skärmas av mot buller från gatan, glasa in uteplatsen, sätta upp skärmar m.m.

Rekommenderade riktvärden för buller ska följas vid planeringen av bebyggelsen.

Teknisk försörjning

Vatten och avlopp

Planerade bostäder ska anslutas till kommunens VA-nät. Befintliga ledningar för vatten och spillvatten framgår av bilaga 5 och ska inordnas i planförslaget. Exploreringen kan innebära omläggning av befintliga ledningar.

En utredning ska göras av tekniska kontoret där man undersöker om några förbättringar behöver göras av befintliga anläggningar för att upprätthålla godtagbart vattentryck avseende de högre belägna tomterna i planområdet.

Yt- och grundvattenrörelser bör studeras i samband med detaljplanearbetet för att undersöka om förstärkt dränering eller avskärande diken behövs inom planområdet.

I planrådets östra del, öster om Binnebergsvägen har närboende påtalat behov av utökad dränering av kommunens mark då tomter periodvis översvämmas. Tekniska kontoret kommer att undersöka behov av dränering i samband med detaljplanearbetet.

Dagvattnet ska omhändertas lokalt i den mån områdets förutsättningar medger det. Kommunens dagvattenpolicy ska följas vilken bl.a. innebär att dagvatten i första hand ska avledas till mark och i andra hand utjämnas före bortledning. En översiktlig geoteknisk undersökning ska utföras i området och resultatet av denna ska beaktas vid upprättande av riktlinjer för omhändertagande av dagvatten i det fortsatta detaljplanearbetet.

Ledningar (el, tele mm)

Inga befintliga elkablar eller luftledningar går genom området som ska bebyggas. Befintliga ledningar för el, och tele i planområdet framgår av bilaga 5. Ledningarnas läge är preliminär då de inte är inmätta. Preliminärt beräknas 2-3 nya trans-

formatorstationer behövs för elförsörjningen i området. Placering kommer att utredas närmare i detaljplanarbetet.

Utmed Binnebergsvägen finns befintliga telefonkablar. I samband med byggande av gång- och cykelväg utmed Binnebergsvägen kan befintliga ledningars läge komma att påverkas. Närmare utredning får ske i samband med detaljplanarbetet.

Uppvärmning

Fjärrvärmecentralen som finns vid Stöpensskolan har kapacitet att producera värme för planprogrammets fastigheter men ledningsnätet för distributionen av fjärrvärmens klarar inte av ytterligare anslutningar. En anslutning skulle därför kräva omläggning av de befintliga ledningarna. Skövde kommuns värmeverk har därför bedömt att det i dagsläget inte är lönsamt att ansluta det nya bostadsområdet till fjärrvärmensnätet. Uppvärmning får istället anordnas som enskilda anläggningar.

Vid det fortsatta arbetet med upprättande av detaljplan bör rekommendationer för uppvärmning av nybyggnation av hus anges. Sveriges beroende av elektricitet bör minskas varvid uppvärmning av hus med enbart direktverkande el och elpanna utan energiåtervinning bör undvikas. Värmedistributionssystemet inne i husen bör vara vattenburet eftersom det ökar flexibiliteten i val av uppvärmningssystem både för dagens och för framtida behov. Rekommendationer bör ställas på småhusens klimatskal avseende högsta tillåtna u-värde på isolering i takbjälklag, väggar samt vid golvvärme även högsta tillåtna u-värde på isolering under platta på mark. Vid golvvärme bör även rekommendationer om högsta tillåtna u-värde på fönster anges. U-värde är ett mått på hur väl en byggnadsdel isolerar mot värmeförluster.

Alternativ som i första hand rekommenderas för enskild uppvärmning på grund av miljöskäl och fördelaktig driftsekonomi är:

- Biobränslepannor (pellets, ved, spannmål m.m.). Vedpanna ska vara miljögodkänd och kombineras med ackumulatortank. Vid eldning av biobränsle kan restriktioner i eldningen införas om eldningen medför olägenheter för omgivningen.
- Värmepump för bergvärme, jordvärme eller uteluft. Jordvärmeslinga bör läggas på ett jorddjup av 90 cm. Bergvärme och jordvärme är tillståndspliktig verksamhet inom Skövde kommun för detaljplanelagda områden, samlad bebyggelse samt inom kambrosilurområden. Ansökan görs till kommunens Miljö- och Hälsoskyddskontor.
- Elpanna i kombination med värmepump för bergvärme, jordvärme eller uteluft. Krav och restriktioner avseende värmepump för bergvärme och jordvärme, se föregående punkt.
- Solfångare som ett komplement till biobränslepanna för att värma tappvarmvatten sommartid eller för att göra värmepumpar för berg- och jordvärme effektivare.

I andra hand rekommenderas:

- Frånluftsvärmepump där energi utvinns ur ventilationsluften som ett komplement till elpanna. Ur driftsekoniskt perspektiv är detta ett sämre alternativ än ovanstående förstahandsval då den ger en relativt liten energibesparing.

Om grupphusbebyggelse blir aktuell i planområdet rekommenderas i första hand närvärme i form av en gemensamhetsanläggning med bibränslepanna och i andra hand enskild uppvärmning enligt ovanstående rekommendationer.

Kommersiell och social service

I Stöpen finns den kommunala förskolan Hästhoven för barn 1-5 år, familjedaghem samt i Frösveskolan grundskola för barn 6-12 år. Som ett alternativ till den kommunala förskolan finns också "Förskolan i Ur och Skur" som drivs i privat regi. Avståndet från det nya bostadsområdet till Hästhoven är ca 300 m och till Frösve skola ca 900 m fågelvägen. Grundskola för åldrarna 13-16 år samt fritidsgården Lyan finns i Stöpenskolan, ca 600 m fågelvägen från bostadsområdet. Kommunala gymnasieskolor är Västerhöjdskolan belägen i centrala Skövde, och Kavelbroskolan på Östermalm.

Social service i form av vårdcentral finns närmast i Södra Ryd, ca 7 km från bostadsområdet. Distriktssköterskemottagning och folktandvård finns i centrala Stöpen ca 600 m från bostadsområdet. Livsmedelshandel med postens serviceställe samt återvinningsstation för förpackningar finns i centrala Stöpen. Återvinningscentral för hushållsavfall finns utmed vägen mellan Stöpen och Ulvåker. Bibliotek finns i Stöpenskolan. Näringsverksamhet inom restaurang, hårvård, golvläggning samt möbelsnickeri finns också i Stöpens tätort.

Norrmalms köpcentrum i Skövde erbjuder såväl dagligvaruhandel som sällanköpsvaror. Avståndet dit är ca 8 km.

Genomförande

Genomförandetiden för var och en av de detaljplaner som omfattas av programmet föreslås bli 10 år.

Tidplan

Området kommer att byggas ut i etapper. En första etapp om ca 17 nya tomter planeras bli byggklar våren 2007. Den fortsatta utbyggnadstakten beror på hur stort efterfrågan på tomter är i området.

Planeringsförutsättningar

Riksintressen, Natura2000 och naturreservat

Ingen del av exploateringsområdet ligger inom något riksintresse, Natura2000-område eller naturreservat. Väster om planområdet finns riksintresseområde för natur och friluftsliv (se bilaga 3).

Inventeringar och Skövde naturvårdsprogram

Sydväst och söder om planområdet finns områden som är upptagna i Skövde kommuns lövskogsinventering (se bilaga 4). I sydväst ligger område nr 159 ”Lövskogar mellan Stöpen och riksväg 48 (numera riksväg 26). Detta område består av blandskog med ädellövinslag. I bl.a. Garpångebäckens ravin finns område nr 150 ”Skogar utmed Luttran och andra vattendrag vid Stöpen”. Detta område består närmast planområdet av klibbalskog. Båda områdena har klass II vilket är den näst högsta klassen i naturvärde.

I Skövde Naturvårdsprogram ingår ovan nämnda områden i område 6707 ”Lövskog sydväst om Stöpen” samt 6705 ”Luttrands dalgång uppströms Stöpen” (se bilaga 4). Naturvårdsprogramsområdena sammanfaller i huvudsak med ovan nämnda lövskogsinventeringsområden. I Naturvårdsinventeringen beskrivs lövskogen som dominerad av medelgrov till grov ek och björk med inslag av ask, sälg, gran, alm och hägg. Hasseln dominerar buskskiktet. På vissa ställen finns en välutvecklad lundflora. Marken är kalkrik. Naturvårdsprogramsområde 6705 ”Luttrands dalgång uppströms Stöpen” beskrivs som lövsumpskog med meandrande å. Vegetationen domineras av klibbal och gråal. Lundfloran är välutvecklad.

Båda naturvårdsprogramsområdena har klass II vilket innebär naturvärden av regionalt intresse och är den näst högsta klassen naturvärde.

Ett nyckelbiotopsområde (se bilaga 4) finns sydväst om planområdet och består av ädellövskog med rikligt med grova träd samt rester från jordbruksverksamhet i form av odlingsrösen och stenmurar. Nyckelbiotoper är skogsområden med mycket höga naturvärden. Dessa skogar har egenskaper som gör att de har en nyckelroll för skogens missgynnade och hotade djur och växter.

Vegetation och fauna

På den häradsökonomiska kartan från slutet av 1800-talet är fördelningen åker och skog inom planområdet i princip oförändrad mot idag. Planområdet består till större delen av skogsmark där en avverkning av granskog gjordes hösten 2005. Ett smalt lövskogsparti har sparats i norra delen av området närmast den befintliga bebyggelsen. Marken är stenig i det som tidigare varit skogsmark. I planområdets västra del domineras skogen av ung björk med mindre inslag av unga ädellövträd.

Ett mindre område av det som i Framtidsplanen betecknats som tätortsnära natur ligger inom planområdet (se bilaga 3) och kommer att tas bort i och med exploateringen. Den tätortsnära naturen är enligt Framtidsplanen viktig att bevara men har i sig inget juridiskt skydd mot exploatering.

Åkermarken har varit utarrenderad för växtodling. Arrendet har nu upphört.

Biotopskydd

En inventering av förekomst av biotopskyddade miljöer ska göras i planområdet i samband med arbetet med upprättande av detaljplan. Inventering har inte varit möjlig att utföra under upprättandet av planprogrammet då marken var snöbeklädd.

Fornlämningar

Inga fasta fornlämningar är noterade i planområdet. Utanför planområdet finns två fasta fornlämningar (se bilaga 3), söder om fastigheten Björkebacken 1:1. En järnframställningsplats (RAÅ 48) samt en grav i form av en stensättning (RAÄ11).

Länstyrelsens kulturmiljöenhet har bedömt att arkeologisk utredning inte ska göras för planområdet.

Geotekniska och geohydrologiska förhållanden

Någon geoteknisk undersökning har inte gjorts i planområdet tidigare. Geotekniska undersökningar kommer att utföras i samband med detaljplanearbetet. Som en första undersökningsetapp sker undersökning av detaljplaneetapp 1 väster om Binnebergsvägen. Vid undersökningen sker även kontroll av jordstabilitet i Garpångebäckens närområde samt stickprovskontroll av vattenströmningarna i slutningszonen i västra delen av planområdet.

Exploateringsområdet befinner sig strax norr om Garpångebäckens ravin som i Framtidsplanen –Skövde 2015 bedömts ha en viss skredrisk pga. jordens sammansättning av lager av mo och varvig lera (se bilaga 5). En översiktlig geoteknisk undersökning ska utföras för att undersöka stabilitetsförhållanden m.m. i området. Resultatet av undersökningen ska iaktas vid den fortsatta detaljplaneläggningen.

Berggrunden i området består av grå till rödgrå gnejs.

Miljöstörningar

Radon

Förekomst av radon kommer att undersökas i samband med den översiktliga geotekniska undersökningen. Vid en eventuell förekomst av radon över rekommenderade gränsvärden ställer Boverkets byggregler (BBR) krav på att byggnaderna utformas radonsäkert.

Strandskydd

Planområdet berörs inte av strandskydd.

Miljöbedömning

Den 1 maj 2005 ändrades lydelsen i 5 kap 18 § Plan och Bygglagen (PBL). Enligt övergångsbestämmelserna i lag om ändring i plan- och bygglagen(1987:10), SFS 2005:149, ska äldre föreskrifter i 5 kap 18 § PBL gälla för planer och program som formellt börjat förberedas före den 1 maj 2005. Detaljplaneprogrammet för Hasslum får formellt anses ha börjat förberedas genom att kommunfullmäktige antog ”Framtidsplanen Skövde - En fördjupning av översiktsplanen för tätorterna Skövde, Skultorp och Stöpen” i januari 2005, varvid den äldre lydelsen av nämnda lagrum ska tillämpas.

Enligt den äldre lydelsen av 5 kap 18 § PBL ska en miljökonsekvensbeskrivning upprättas om ett program eller en detaljplan medger en användning av mark eller byggnader eller andra anläggningar som innebär betydande påverkan på miljön, hälsan eller hushållning med naturresurser. Enligt andra stycket, samma lag och paragraf, anges att även bestämmelserna i miljöbalkens 6 kap. 11-18 och 22 §§ ska tillämpas om programmet eller planens genomförande antas medföra en betydande miljöpåverkan.

Från och med 1 juli 2005 gäller nya och ändrade bestämmelser i förordningen om miljökonsekvensbeskrivningar genom införandet av förordningen om ändring i förordningen (1998:905) om miljökonsekvensbeskrivning SFS 2005:356. Övergångsbestämmelser för ändringarna saknas, varför de nya bestämmelserna gäller ifrån ikraftträdandet. Av 4 § Förordningen (1998:908) om miljökonsekvensbeskrivning framgår i vilka fall planer eller program antas medföra en betydande miljöpåverkan och därmed bli föremål för miljöbedömning.

Detaljplaner och program som avser små områden på lokal nivå

Av 4 § 1 st 2 f) förordningen om miljökonsekvensbeskrivningar framgår att en plan, program eller ändring som anger förutsättningarna för kommande tillstånd för sådana verksamheter eller åtgärder som anges i bilaga 1 eller 3 till förordningen om miljökonsekvensbeskrivningar och är en annan plan eller program som utarbetats för fysisk planering, ska medföra betydande miljöpåverkan. Av 4 § 2 st nämnda förordning framgår vidare att detaljplaner enligt 5 kap plan och bygglagen som avser användning av små områden på lokal nivå, medför betydande miljöpåverkan endast om kriterierna till bilaga 4 i förordningen om miljökonsekvensbeskrivningar är uppfyllda.

Boverket samt Länsstyrelsen i Västra Götaland har i avvaktan på riktlinjer utgett preliminära rekommendationer om hur behovsbedömning av betydande miljöpåverkan ska hanteras för detaljplaner och program. Av rekommendationerna framgår att en behovsbedömning enligt bilaga 4 alltid ska göras för detaljplaner och program.

Behovsbedömning enligt bilaga 4 förordningen om miljökonsekvensbeskrivningar

1. Planens eller programmets karaktäristiska egenskaper.

- Programmet är första steget i detaljplaneläggning av exploateringsområdet. Detaljplaner ska i Sverige omfattas av EG-direktivet för miljöbedömningar av planer och program (2001/42/EG).
- Nybyggnation av enfamiljshus och grupphus i exploateringsområdet bedöms inte få någon påtaglig negativ inverkan på andra planer eller programs miljöpåverkan.
- Programmet har en viss positiv betydelse för integrering av miljöaspekter för en hållbar utveckling, genom att ge exempel på uppvärmningsmetoder som minskar energiförbrukningen och behovet av uppvärmning med fossila bränslen. Detta är ett led i miljömålsarbetet vilket kan leda till en liten men minskad belastning på miljön.
- Genomförandet av planen förväntas inte skapa några betydande miljöproblem. Trafikmiljön på Binnebergsvägen för oskyddade trafikanter kommer att förbättras om den gång och cykelbana som föreslås i programmet byggs från lokalgatans utfart mot Binnebergsvägen och norrut till Dunschultsvägen där befintlig gång- och cykelväg ansluter.

I området föreslås enskilda uppvärmningsanordningar av småhusen. Energi som utvinns ur sol, berg eller jord bedöms inte medföra några negativa verkningar för miljön. Vedeldade pannor ska vara miljögodkända varför utsläpp genom vedelning ska kunna hållas på nivåer så att hälsorisker för omgivningen inte uppstår.

Några miljökvalitetsnormer beräknas inte överskridas. Dagvatten kommer att omhändertas lokalt så långt markens beskaffenhet tillåter.

2. Typen av påverkan och det område som kan antas bli påverkat.

- Det område som kommer att påverkas bedöms i huvudsak omfatta planområdet som är ca 12 ha stort. Till områden som kan påverkas hör också Garpångebäcken som ligger söder om planområdet, vilken kan komma att få ta emot dagvatten.
- Markanvändningen i planområdet kommer att ändras från att ha varit i huvudsak skogsmark samt åker till att bli bebyggelseområde. Den påverkan som uppstår pga. exploatering av planområdet är i första hand knutet till ändrad markanvändning. Då området fram till hösten 2005 huvudsakligen var beväxt med skogsvegetation som konsumerade grundvatten, medför avverkningen att de hydrologiska förhållandena ändras. Området blir blötare än tidigare. Grundvattnets och ytvattnets strömningar i marken kan

ändras till följd av den nya bebyggelsen, vilket kan påverka bebyggelsen i och utanför planområdets östra delar. Mer kännedom om de hydrologiska förhållandena nås under detaljplanarbetet då dessa kommer att studeras i detalj och vid behov föreslå förebyggande dräneringsåtgärder i form av förstärkt dränering eller avskärande diken.

- Dränering vid husgrunder samt hårdgjorda ytor i form av gator och garageuppfarter m.m. genererar dagvatten som så långt möjligt ska tas om hand lokalt. Den kommande översiktliga geotekniska undersökningen kommer att ge svar på markens lämplighet för lokalt omhändertagande. Dagvattnet räknas som spillvatten men bedöms vara förhållandevis rent då det kommer från hårdgjorda ytor från tomter och lågtrafikerade gator. Dagvatten kan komma att släppas ut till Garpägebäcken söder om planområdet (se figur 1). Garpägebäcken rinner vidare ut i Luttran. Någon betydande miljöpåverkan på vattendragen till följd av dagvattenutsläpp bedöms inte föreligga.
- En ökad användning av de skogsområden som omger planområdet kan förväntas med ökat slitage pga. lek och annan utevistelse. Påverkan på de lösa jordlagrens formationer kan ske vid grävningsarbete för grundläggning av hus, anläggning av gator etc. Ökat slitage bedöms inte utgöra någon betydande påverkan på omgivande naturområden.
- Flora och fauna kommer att förändras i planområdet till följd av bebyggelsen men kommer att kunna finnas kvar i den omgivande skogen.
- Markarbeten kan inverka negativt på stabiliteten i jordlagren om de vid kommande geotekniska undersökningar anses skredbenägna. Planprogramrådets södra delar har i det närmaste plan mark och befinner sig strax utanför det område som i Framtidsplanen utpekats som risk för skred. Med reservation för resultatet av den geotekniska undersökningen bedöms någon risk för människors hälsa inte uppstå till följd av exploateringen.
- Risker för miljön bedöms inte uppstå. Miljökvalitetsnormer förväntas inte överskridas.

Beslut avseende behov av miljöbedömning

Som grund för bedömningen om betydande miljöpåverkan ligger behovsprövningen enligt kriterierna i bilaga 4 förordningen om miljökonsekvensbeskrivningar samt de förhållanden inom planområdet och dess omgivning som beskrivits under rubriken Planeringsförutsättningar. Vid en samlad bedömning och med stöd av 5 kap 18 § PBL enligt dess lydelse före 1 maj 2005, bedöms den påverkan som sker inom planområdet och dess omgivning pga. genomförande av kommande detaljplaner inte antas medföra betydande påverkan på miljön, hälsan eller hushållningen med mark, vatten och andra resurser. Miljöbedömning ska inte ske.

Samråd

Ett informationsmöte om planerna på ett nytt bebyggelseområde i sydvästra Stöpen hölls för närboende fastighetsägare och andra intresserade i Frösveskolan 2006-01-26.

Skövde kommun
Plan, Bygg o Lantmäterikontoret
2006-02-24

Claes Waxberg
Planchef

Marianne Magnusson
Fysisk planerare